

RIKSIDROTTSFÖRBUNDET

Stockholm den 24 oktober 2012

Riksidrottsförbundets riktlinjer för urval till riksidrotts- gymnasier och nationellt godkända idrottsutbildningar

Principer och utgångspunkter som ligger till grund för RF:s riktlinjer och SF:s framtagande av kriterier för urval.

A) Styrdokument och formellt antagna riktlinjer

- Gymnasieförordningens reglering gällande idrottslig antagning till RIG och NIU:

Den sökande som anses ha bäst förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen ska ges företräde vid urval till utbildning. Vid urval till program gäller kap 7. (26§ (RIG) & 30§ (NIU))

- RF:s syfte med RIG & NIU:

”Syftet med riksidrottsgymnasierna är att erbjuda stöd till talanger med bäst förutsättningar att som seniorer nå nationell eller internationell elit och för dem skapa goda möjligheter att kombinera elitidrott och utbildning genom ett individanpassat, flexibelt och kompetent stöd i en kvalitetssäkrad studie- och elitidrottsmiljö präglad av glädje, utveckling och resultat.”

- RIG och NIU erbjuder en elitmiljö i kombination med studier. RIG/NIU vänder sig till de ungdomar som har önskemålet och viljan att kombinera med elitidrott med studier.
- Definition av och perspektiv på elitidrottsutövare:
 - SF:s egen definition av en elitidrottsutövare.

Postadress
Idrottens Hus
114 73 Stockholm

Besöksadress
Fiskartorpsvägen 15 A
114 33 Stockholm

Telefon
08-699 60 00
Telefax
08-699 62 00

Postgiro
15 82 45-1
Bankgiro
411-4088

Hemsida
<http://www.rf.se>
E-post
riksidrottsforbundet@rf.se

-En idé om morgondagens elitidrottsutövare från avdelningen för elitidrott och utbildning (RF):

”Morgondagens elitidrottsutövare är de unga idrottare som på olika nivåer bedriver tränings- och tävlingsverksamhet efter en långsiktig utvecklingsplan med målet att nå nationell och internationell elit.”

- Bedömningen av en elevs kvalifikationer görs i enlighet med den nya referensramen EQF. I detta ramverk är kunskap, färdighet och kompetens centrala begrepp¹ för bedömning av kvalifikationer.

B) Kunskaper baserade på vetenskapliga studier på området talangidentifikation och talangutveckling

- Relativ ålderseffekt (RAE). Sambandet mellan fysiskt samt psykisk mognad och talangidentifikation. Forskning visar att det råder en överrepresentation av spelare/utövare födda tidigt på året inom olika idrotter och på RIG. SF behöver problematisera huruvida RAE påverkar talangidentifikationsprocessen.
- Vi finner inte talanger utan vi utvecklar dem. Fokus bör därför ligga på elevens utvecklingspotential, snarare än identifikation utifrån tidigare prestationer.

¹ En kort begreppsförklaring: **Kunskap** är teoretisk eller faktabaserad kunskap om ett visst område. **Färdighet** är förmågan att tillämpa kunskaper och beprövad erfarenhet att lösa viss uppgift, att veta hur något ska utföras. **Kompetens** är förmåga att använda kunskaper och färdigheter, samt ansvar och självständighet. Kompetens är också ha ett kritiskt reflekterande förhållningssätt.

Bedömningsområden vid antagning

En elev som blivit antagen till riksidsrottsgymnasium eller nationellt godkänd idrottsutbildning ska ha genomgått bedömning inom följande områden:

- **Idrottsspecifika kunskaper och färdigheter**
 - Träningsbakgrund (erfarenheter, utövat andra idrotter, träningsmängd)
 - Tidigare prestationer (tävlingsresultat och utvecklingskurva)
 - Relativ ålderseffekt (iaktta huruvida det har betydelse för bedömningen att utövaren är född tidigt alt. sent på året),
 - Idrottsfysiologiska förutsättningar (fysiska förutsättningar och färdigheter: fysiska indikatorer såsom snabbhet, kondition, kroppsliga förutsättningar),
 - Tekniska förutsättningar och färdigheter (utförande av centrala moment i den specifika idrotten),
 - Taktiska förutsättningar och färdigheter (spelförståelse).
- **Idrottspsykologiska färdigheter och förutsättningar**
 - Attityd, vilja, motivation, hängivenhet, ”driv”.
- **Sociala färdigheter och förutsättningar**
 - Livskunskaper (”life skills”), fungera i grupp, mognad och socialt stöd.
- **Organisatoriska färdigheter och förutsättningar**
 - Insikt om vikten av att organisera och planera sin vardag för att skapa goda förutsättningar att prestera både idrottsligt och studiemässigt, samt en god balans dem emellan.
- **Studieambition**
 - Behov av och förutsättningar att kombinera elitidrott med studier, seriös attityd till skolarbetet. Bedömning sker innan de söker program.

Utifrån ovan riktlinjer görs en analys av elevens kapacitet inom samtliga områden. Bedömningen av elevens *framtida utvecklingspotential* sker mot den av SF framtagna kravanalysen och utvecklingstrappan. Det är upp till SF att bestämma på vilket sätt de olika bedömningsområdena, framtagna kriterierna samt individens kvaliteter ska viktas mot varandra.

SF tar fram kriterier

Utifrån de av RF framtagna riktlinjerna skall SF utarbeta *specificerade kriterier* mot vilken individen ska bedömas. Kriterierna skall överensstämma med SF:s kravanalys för vad som krävs att nå nationell och internationell elit samt nå sin fulla potential som människa och idrottare.

Metoder för urval

Det åligger SF att utveckla metoder för de idrottsspecifika bedömningsområdena. RF kommer dock att utveckla en intervjuguide till stöd för SF.

- Uppvisande av specialidrottsliga färdigheter och förutsättningar sker genom observationer, tester, tidigare prestationer såsom tävlingsresultat eller ranking etc. *Tas fram av SF*
- De idrottspsykologiska och sociala färdigheterna och förutsättningarna samt studieambition prövas genom intervju. *Intervjuguide tas fram av RF.*
- ”Praktiskt förnuft”, dvs. den tysta kunskap och erfarenhet som tränarna har införlivat, utifrån vilken de identifierar vad de menar är en talang, utgör en subjektiv bedömning. *SF tillsammans med tränare reflekterar över vilka värderingar och utgångspunkter som ligger till grund för den subjektiva bedömningen.*
- *Vägledande samtal* där de potentiella eleverna skall ges kunskap och insikt om vad som krävs för att gå på RIG/NIU liksom för att bli elitutövare. Vägledningen skall hjälpa eleven att fatta beslut om denne har vad som krävs för att gå på RIG/NIU. *Exempel tas fram av RF men anpassas av SF.*

Kvalitetssäkrande arbete

SF:s antagningsprocess och framtagna kriterier skall dokumenteras. Den skall biläggas den VP som SF årligen lämnar in till RF. Där ska ges en kortfattad beskrivning av hur antagningsprocessen ser ut samt framgå vilka kriterier SF har för antagning.